

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodoša»
v Gornji Trebnji, od 18.
septembra 1944 do 1. maja
1945 v tiskarni «Slovenija»
pod Vojkom pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

P.P. 126
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

6554 AA

60100200

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 175 (11.591)

Trst, četrtek, 28. julija 1953

Sklep enotne delegacije Slovencev v Italiji

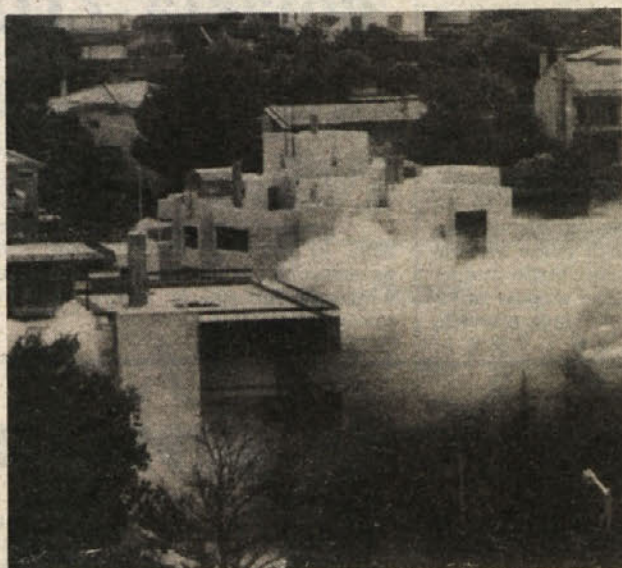
Predstavnikom oblasti pismo z zahtevo po odobritvi zakona za globalno zaščito

Kljub temu, da so od odobritve ustave minila že skoraj štiri desetletja, Slovenci še vedno čakamo na uzakonitev naših pravic

Enotna delegacija Slovencev v Italiji je naslovila na številne predstavnike oblasti pismo z zahtevo, naj pride čimprej do odobritve zakona za globalno zaščito. V pismu je uvodoma navedeno, kaj vse mora vsebovati zaščitni zakon, da bo ustrezal stvarnim potrebam manjšine. Ob ugotovitvi, da se ustavna določila o zaščiti manjšin že izvajajo na Tridentinskem, Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta, ne pa v naši deželi, pismo navede poglavitne dosedanje etape v prizadevanju za odobritev zaščitnega zakona, od komisije Cassandro do začeta in prekinjene razprave v senatni komisiji za ustavna vprašanja. Pismo je enotna delegacija poslala predsednikom poslanske zbornice in senata ter komisiji za ustavna vprašanja obeh vej parlamenta, predsednikom političnih skupin v poslanski zbornici in v senatu, predsedniku deželne vlade, predsedniku in podpredsedniku svetovalskih skupin v deželnem svetu, slovenskim deželnim svetovalcem in deželnim tajnikom strank.

PISMO OBJAVLJAMO NA 2. STRANI

Atentat Armencev v Lizboni

LIZBONA — Šest teroristov, pripadnikov neke doslej še neznane armenske skupine, je včeraj malo pred 12. uro po krajevnem času vdrla v poslopje turškega veleposlaništva na Portugalskem. Zabarikadirali so se v veleposlaništvo z nekaterimi talci. Nekaj ur kasneje, ko je policija vdrla v prostore veleposlaništva, je v spopadu umrlo vseh sedem teroristov, žena turškega odpravnika poslov in neki policist.

Okoli 11. ure je prišel k vratom ambasade mlad moški, ki je hladnokrvno ustrelil proti policistu, ki je bil na straži. Le-ta je nato, težko ranjen, sprožil alarm in povedal, da je v ambasadi skupina kakih petih teroristov. Policija je obkolila poslopje, kako uro kasneje pa so se iz poslopja razlegali strelji in eksplozija ter se je skozi okna dvignil gost oblak dima. To je pripravilo policijo do tega, da je vdrla v prostore. Po tem policijskem napadu je bilo vseh šest teroristov mrtvih a policija je baje ubila le dva, ostali štirje so naredili samomor. Pri napadu sta, kot rečeno, izgubila življenje tudi en policist in žena turškega odpravnika poslov.

Odgovornost za atentat si je prevzela «armenska revolucionarna vojska», ki je poudarila zahtevo, naj turške oblasti sprejmejo «pravične in miroljubne zahteve armenskega ljudstva».

Vročina ne pojenja

Pripovedovali so nam, da so se ljudje pred hudo vročino zatekali na vaški trg pod krošnjo košatih lip. Zadnje dni pa se zdi, da nas niti ta drevesa ne morejo braniti pred hudo soparico, ki nas že nekaj časa kot v kleščah tišči. A tudi pri morju in v hribih bi zaman iskali osvežitve, saj beležijo povsod izredno visoke temperature.

Vročina pa ne bo, vsaj po mnenju vremenoslovcev, pojenjala še za nekaj dni. Izvedenci trdijo, da ne presega temperatura, pa čeprav bi se komu lahko trditev zdela v posmeh, poprečnih poletnih vrednosti. Smo namreč v času, ki velja po statistikah za najtoplejše obdobje v letu. Če hočemo biti strogo točni je, vedno po statističnih podatkih, najbolj vroč dan v letu 27. julij. Po tej simbolični prelomnici pa bi se morala temperatura polagoma nižati in to zlasti v drugi polovici avgusta.

Ce pa soparica muči tako tiste, ki se še niso odpeljali na počitnice in one, ki poletni oddih v tem času uživajo, pa so najbolj zaskrbljeni kmetje. Poljskim pridelkom namreč zaradi preredkih padavin resno preti, kmetovalci pa si ne morejo pomagati z umetnimi nalivalnimi napravami, saj ponekod voda že pri-manjkuje.

VEC NA 4. STRANI

Po triurnem sestanku s Spadolinijem

Zapleti v Craxijevem poskusu

RIM — Poverjeni predsednik vlade Craxi je sinoči opravil shematičen obračun političnega dneva: politična srečanja so po njegovem pokazala «dejansko» sodelovanje strank za sestavo vlade. Dal je razumeti, da bo drevi imel dovolj elementov (po srečanjih s PSDI in PLI) za odločitev: v bistvu, da gre k Pertiniju umaknit rezervno. V soboto pa bi imeli kolegialno srečanje 5 strank obnovljene koalicije. V političnih krogih prevladuje še vedno precejšen optimizem, toda včerajšnje zadržanje republikancev je dodalo odločno negativno noto Craxijevemu poskusu.

Včeraj se je namreč tajnik PSI srečal z najpomembnejšima zaveznikoma, zjutraj s KD, popoldne pa s PRL. Od demokratske delegacije, ki jo je vodil De Mita, je prejel jasno soglasje, ker so demokristjani po volilnem porazu v veliki zadregi, ker se zato morajo omejevati na pritisk za ohranitev nekaterih prestižnih mest v vladi (notranje in zunanje zadeve, zaklad) in ker se zadovoljujejo s Craxijevim poudarjanjem boja proti inflaciji in «politične dohodkov», češ da ustrezata «strogosti», ki jo je KD zagovarjala med volilno kampanjo.

Republikanci so mu pa v triurnih pogovorih izrazili neprikrito nesoglasje, zlasti kar zadeva gospodarsko politiko. Spadolini je jasno dejal, da Craxijev program ne določa sredstev za boj proti inflaciji, zahteval je odločnejše klestenje po državnih izdatkih, kritiziral je Scottijev januarski sporazum, terjal je močno okrnitev dra-

ginjske doklade. Tako zadržanje je sprožilo vrsto ugibanj: hoče PRI prisiliti za podpredsedstvo vlade, se umika pred neposredno udeležbo v vladi, ali misli celo na vzdržanje? Craxi bo moral vsekakor še upreči vse svoje diplomatske sposobnosti, da doseže svoj namen.

R. G.

VEC NA 5. STRANI

Reagan o Srednji Ameriki

WASHINGTON — Na predsinočni tiskovni konferenci (po našem času včeraj zgodaj zjutraj) je predsednik Reagan zagovarjal svojo politiko v Srednji Ameriki. Trdil je, da so pomorski manevri dveh skupin vojne ladje (na obali Nikaragve in v Karibskem morju) popolnoma «rutinski», da pa obstaja nevarnost prevratov na tistem področju. Izključil je, da bi se v srednji Ameriki lahko zgodilo kaj takega kot v Vietnamu.

Reakcije na Reaganove izjave so bile razen v državah, ki so povsem odvisne od ZDA, na splošno negativne. Japonski vladni predstavniki so podprli stališča držav «Contadora», ki predlagajo, naj ZDA in Kuba umaknejo svoje vojaške svetovalce in se zavzemajo, da ne bi prišlo do spopada med Hondurasom in Nikaragvo.

VEC NA 3. STRANI

Napetost v Cisjordaniji

TEL AVIV — Na vsem zasedenem ozemlju na zahodnem bregu Jordana je vzdušje po atentatu na islamsko univerzo v Hebronu, kar se da napeto, čeprav je arabsko prebivalstvo reagiralo zelo umirjeno in dostojanstveno na smrt treh študentov. Na vsem območju je v veljavi policijska ura.

Atentat, ki so ga najbrž izvedli židovski skrajneži, so soglasno obsodili vsi predstavniki izraelske vlade. Zupan Hebrona, ki so ga oblasti odstavile po umoru nekoga izraelskega študenta, je zahteval, naj vojska zapleni orožje, s katerim razpolagajo židovski priseljenci, medtem ko je islamski svet v Jeruzalemu zahteval od generalnega tajnika OZN De Cuellarja naj imenuje posebno komisijo, ki bi uvedla preiskavo o položaju na zasedenem ozemlju in o vedenju židovskih priseljencev.

VEC NA 3. STRANI

Bolgarska diplomata obtožena vohunstva

RIM — Skupno z zakoncem Scricciolo — mož je že dolgo v zaporu, ženo pa so ponovno aretirali v torek — je rimski preiskovalni sodnik Rosario Priore obtožil vohunstva tudi dva bolgarska diplomata, Ivana Dončeva in Simeona Dičnova. Oba sta seveda pred časom zapustila Italijo. Bila sta povezovalni člen zakoncev Scricciolo, preko katerih sta hotela — tako piše v obtožnici — organizirati pravo vohunsko mrežo v Italiji in pripraviti atentat na Lecha Waleso, ko je le-ta prišel na obisk v Rim.

Arafat obiskal Jugoslavijo

BEOGRAD — Predsednik izvršnega komiteja palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat je včeraj dopotoval na uradni obisk v Jugoslavijo. Na letališču v Batajnici je Arafata pozdravil predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak s sodelavci.

Jaser Arafat je po prihodu v izjavi jugoslovanskim novinarjem poudaril vlogo in napore Jugoslavije za zagotovitev pravične rešitve palestinskega vprašanja. Povedal je tudi, da je kriza v Al Fatahu dosegla odločujočo stopnjo in prav to bo osnovna tema pogovorov z jugoslovanskimi gostitelji. Včeraj popoldne so se začeli jugoslovansko palestinski pogovori.

60 let «Zarje»

Športno združenje Zarja, ena naših najpomembnejših telesnokulturnih organizacij, ki delujejo na območju Krasa, praznuje letos 60-letnico svojega obstoja. Društvo so namreč ustanovili leta 1923 na pobudo nekaterih bazijskih vaščanov, razen v mračnem obdobju fašizma, pa je neprekinjeno delovalo vse do današnjih dni.

Danes šteje Zarja približno 250 članov, društvo pa vodi 17-članski odbor. Poleg nogometa, ki je vodilna panoga (ekipa nastopa že vrsto let v drugi amaterski ligi), gojijo še balinanje, v sodelovanju z združenjem staršev osnovne šole Primož Trubar pa skrbijo tudi za najmlajše.

Ob tem pomembnem jubileju objavljamo intervju s predsednikom Miljanom Zagarjem in krajši zgodovinski pregled.

NA 11. STRANI

Babič o Vidaliju

V današnji številki «Primorskega dnevnika» pričnemo objavljati na četrti strani daljši prispevek Branka Babiča o zadnji Vidalijevi knjigi «Povratek v mesto brez miru». V tej knjigi obravnava Vidali najbolj «vroče» razdobje Trsta: leto pred kominformom, in še kako leto kasneje. Obravnava jih po svoje, nezagodovinsko, pogosto si stvari izmišlja, predvsem pa iz zornega kota stalinista, ki je preživel burna leta narodnoosvobodilnega boja zelo daleč, v ZDA in Mehiki. Branko Babič je napisal tehten, umirjen in poglobljen kritičen prispevek, ki bo zanimal ne samo številne udeležence takratnih bojev.

NA 4. STRANI

V drugi fazi posvetovanj za sestavo vlade
Craxi predložil program

Sen. Jelka Gerbec — za Komunistično partijo Italije
 Rafko Dolhar — za Slovensko skupnost
 Branko Pahor — za Socialistično stranko Italije
 Boris Race — za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo
 Marij Maver — za Svet slovenskih organizacij
 Viljem Černo — za kulturna društva Slovencev videmske pokrajine

Proti zbljem se v glavnem ljudje, teptajoč plamene z vejami. Organizacija civilne zaščite šepa. Hudi požari so izbruhnili tudi na Siciliji. Požari so se razširjali okoli Messine in Palermo (Cefalu).

Na Sardiniji gasijo požare tudi s helikopterji

Spopadi v Karibskem morju grozijo z vietnamizacijo vojne

Tudi Fidel Castro je obsodil Reaganovo politiko v Srednji Ameriki

WASHINGTON — Predsednik Reagan je na svoji predvečerašnji večerni tiskovni konferenci odgovarjal na številna vprašanja, ki so v glavnem zadevala razmere v Srednji Ameriki ter še posebej odnose z Nikaragvo in Kubo. Le redka so bila druga vprašanja: Bližnji vzhod in ameriška notranja politika (Reagan - Carter). Glede pomorskih manevrov pri obalah Nikaragve in v Karibskem morju je Reagan dejal, da so bile vesti o teh manevrih napihnjene, saj gre za »rutinske« vaje. V isti sapi pa je poudaril nevarnost prevratništva, ki da grozi zahodni polobli. Toda ZDA ne bodo razširile svojega delovanja in svoje navzočnosti na srednjeameriškem področju. »Mi ne načrtujemo — je dejal — nobene vojne in niti ne verjamemo, da se bi

kaj takega zgodilo. Prav tako Reagan ne verjame, da bi to področje utegnilo postati nekakšen drugi Vietnam za ZDA. Pri tem pa je pripomnil, da neki predsednik ne bi smel nikakor izreči besede »nikoli«, kot se je že izrazil predsednik Roosewelt.

Na tiskovni konferenci je predsednik seznanil časnike, da je pisal predsednikom držav »Contadora« (Mehika, Kolumbija, Panama in Venezuela) pismo v katerem jim je dal priznanje za njihove napore v korist miru. Vendar pa jim predložil nevarnosti za Srednjo Ameriko, ker nekatere države (mislil je na Nikaragvo) ne spoštujejo obveznosti na škodo drugih.

Čeprav bolj prikrito pa je ameriški predsednik priznal, da Nikaragva in

Kuba skušata podpreti mirovne pobude (nastopi Nikaragve pri honduraški vladi).

Časnikarji so tudi vprašali Reagana, koliko časa bodo trajali pomorski manevri. Ne vem, je dejal, kot niti ne vem, koliko ladij se jih udeležuje. Vem pa, je pripomnil, da prihaja v Nikaragvo sovjetska ladja s tovorom helikopterjev in vojaških dobav.

Na svoji konferenci je Reagan silovito napadal Kubo, češ da ima v Nikaragvi 2.000 vojaških svetovalcev, medtem ko jih imajo ZDA v Salvadorju samo 55. Toda prav predvečerašnjim je ameriški kongres zavrnil dva predloga, da bi zamrzili število svetovalcev v Srednji Ameriki in prepovedali pomorske manevre, kar je že prej storil tudi senat.

Reakcije na Reaganovo tiskovno konferenco so bile popolnoma negativne v vseh državah Srednje in Južne Amerike z izjemo tistih, ki so odvisne od vojaške pomoči ZDA.

V samih ZDA je demokratična javnost nerazpoložena do Reaganove politike. Kritike in pomisleke je med drugimi izrazil sen. Mondale, najresnejši demokratični kandidat za mesto predsednika ZDA, ki je izrazil bojazn, da bi bile ameriške čete zapletene v boje.

Agencija Tass je označila Reaganove besede za cinčne ter je poudarila, da predstavljajo pomorski manevri pravo blokado Nikaragve. Tudi socialdemokrati v ZRN kritizirajo Reaganovo politiko.

Atentat na palestinske študente v Hebronu

TEL AVIV — Arabsko prebivalstvo zapadne obale Jordana je reagiralo mirno in dostojanstveno na zadnji zločin, katerega je bilo tarča. Neznanci so namreč v torek z bombami in brzostrelkami napadli muslimansko univerzo v Hebronu, pri čemer so bili trije študenti ubiti, kakih trideset pa je bilo bolj ali manj težko ranjenih. Izraelske oblasti skušajo uveljaviti tezo, češ da gre za napad skupine disidentskih Palestincev ter pri tem trdijo, da so bili napadalcu oboroženi s sovjetskimi kalašnikovimi. Gre za tezo, ki jo zavračajo sama izraelska sredstva množičnega obveščanja, ki zagotavljajo, da so bili napadalcu oboroženi z ameriškimi avtomati M 16, kakršne ima tudi izraelska vojska. Prav tako izraelske naj bi bile ročne bombe, ki so jih zakrskani neznanci vrgli na študente.

Prevladuje mnenje, da je šlo za povračilno akcijo najbolj ekstremnih izraelskih priseljencev, ki naj bi hoteli maščevati umor izraelskega študenta, ki sta ga Arabci pred dnevi zabodla. Prav ti ekstremisti so v prejšnjih dneh večkrat zahtevali poseg izraelske vojske, da bi zagotovila njihovo varnost.

Izraelski minister za pravosodje je označil atentat za nedopustni zločin in izrazil ravnetelju univerze in svojem žrtv sožalje in solidar-

nost izraelske vlade. Preiskava doslej še ni obrodila vidnih sadov.

Palestinska tiskovna agencija WAFA je ta čas sporočila, da je Organizacija za osvoboditev Palestine zahtevala sestanek varnostnega sveta OZN ter dodala, da bodo predstavniki islamkih in arabskih ter neuvrčenih držav predložili resolucijo, o kateri naj varnostni svet razpravlja.

V Libanonu pa se med tem časom nadaljujejo spopadi med pristaši Arafata in njihovimi nasprotniki. V Dolini Bekaa je prišlo tudi v teku zadnje noči do hudih spopadov, kljub prizadevanjem, da bi dosegli premirje med nasprotničnimi skupinami. Do krajšega premirja je prišlo v torek, ko je kakih tisoč civilistov demonstrativno odšlo na območje, kjer divjajo najhujši spopadi in tam zahtevalo takojšnjo uveljavitev premirja.

Predstavniki libanonske nacionalne fronte so prejšnjo noč stopili v stik s predstavniki upornega palestinskega poveljnika Abu Muse, da bi skušali doseči premirje. Walid Džumblat, ki je eden vodilnih ljudi te fronte je po pogovoru izjavil, da fronta podpira palestinske upornike znotraj Al Fataha, saj bo moč samo z njihovo zmago izdelati jasno politiko v vidiku odločilnega spopada za osvoboditev Libanona in rešitev palestinskega vprašanja.

Izdaja

AVGUST '83

CCT

Certificati di Credito del Tesoro

- CCT so državni efekti, oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka.
- Varčevalec lahko izbira med rokom: 3 ali 5 let.
- Prvi šestmesečni kupon nudi 9% obresti za triletno in 9,50% obresti za petletne efekte.
- Obresti naslednjih šestmesečij so enake doprinosu šestmesečnih BOT plus premija. Ta znaša 0,50 točke za efekte s triletno zapadlostjo in 1 celo točko za efekte s petletno zapadlostjo.

- Minimalni sveženj na razpolago 1 milijon.
- Varčevalci jih lahko podpišejo pri okencah zavoda Banca d'Italia ali pri drugem kreditnem zavodu po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.
- Nudijo letni donos, ki je višji od donosa BOT.
- Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Rok izdaje

od 1. do 10. avgusta

Emisijska
cena

99%

98,50%

Rok

3 leta

5 let

Prvi šestmesečni
kupon

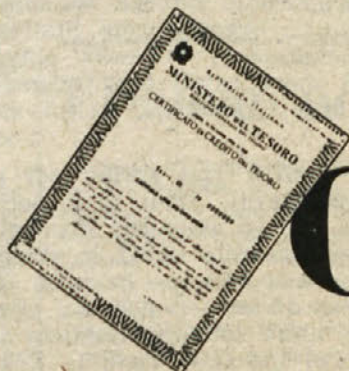
9%

9,50%

Letni doprinos za
1 šestmesečje

19,30%

20,50%

CCT

NEOBDAVLJIVA INVEŠICIJA
KI JE VEDNO PRI ROKI

Kmalu spet protest proti Pinochetovi hanti

SANTIAGO DE CHILE — Politične in sindikalne sile, ki nasprotujejo Pinochetovi diktaturi, so proglasile za 11. avgust četrty dan vsedržavnega protesta. Tri dosedanje manifestacije so povzročile hudo represijo s strani čilske fašistične diktature in pri tem je bilo osem smrtnih žrtv. Čilski režim je tudi uvedel sodne postopke proti organizatorjem treh dosedanjih manifestacij, v okviru katerih so se nekateri politični in sindikalni predstavniki, na primer Gabriel Valdes in Rodolfo Seguel morali zagovarjati pred sodiščem.

Splošna stavka v perujskih Andih

LIMA — Na desetine oklopnikov in stotine oboroženih policajev in vojakov patrolirajo po cestah in ulicah Ayacucho, mesteca v Andih, kjer je gverilska maoistična organizacija »sendero luminoso« proglasila splošno stavko. Prebivalstvo se je soglasno odzvalo pozivu, tako da so bile vse trgovine, banke itd. v Ayacucho zaprte. Doslej ne poročajo o neredih.

Medtem se je predsednik Belaunde Terry vrnil iz Venezuele, kjer se je udeležil proslav dvostoletnice rojstva Simona Bolivarja. V krogih vlade pa v zadnjih dneh govorijo čedalje bolj vztrajno o možnosti, da prekličejo tradicionalno vojaško parado, ki je vsako leto 29. julija v Limi ob obletnici perujske neodvisnosti.

ZDA bodo zagotovile varnost plovbe v Perzijskem zalivu

NEW YORK — Predstavniki ameriškega State departmenta je včeraj izjavil, da so ZDA pripravljene zagotoviti prosto plovbo po Perzijskem zalivu. Do te izjave je prišlo v zvezi z glasovi o nadaljevanju in zaostri- tvi spopada med Irakom in Iranom.

Ameriške jedrske mine v ZRN

BONN — V Zahodni Nemčiji je približno 350 ameriških atomskih min, s katerimi imajo namen ustaviti sovražnika, če bi slednji skušal prodreti na zahodnonemško ozemlje. O tem govori nemški tehnik »Stern«, ki obenem pravi, da bonške oblasti zahtevajo umik tega orožja z zahodnonemškega ozemlja, vendar kaže, da se ameriške vojaške oblasti s tem ne strinjajo. »Stern« dodaja, da imajo ZDA kakih 600 takih min, 350 katerih je na ozemlju ZRN.

27. julij je v statističnem koledarju najtoplejši dan v letu

Po napovedih meteorologov bomo morali na ohladitev in dež čakati še nekaj dni

27. julij velja po statističnih podatkih za najtoplejši dan v letu. Huda vročina, ki že nekaj dni pesti naše kraje, to tudi potrjuje. V Vidmu so pravilo strogo spoštovali, saj so prav včeraj zabeležili najvišjo temperaturo in dosegli 31,7 stopinje C.

Vročina je te dni prav gotovo ena izmed najpogostejših tem pogovorov. Ljudje tožijo, da ne pomnijo take toplote že dolga leta nazaj, kmetje so zaskrbljeni zaradi pridelka, ki ga preredit padavine hudo ogrožajo. Skratka vreme ni po godu skoraj vsem, ki se še niso odpravili na počitnice v kak »osvežujoč« kraj in se tako zatekli pred neusmiljenimi žarki sonca.

Izvedenci pa trdijo, da je v primeru z ostalimi deželami naša, če smemo uporabiti tak izraz, še relativno »hladna«. Po ostalih področjih države so namreč zabeležili nenavadno visoko temperaturo, ki stopa že v rekordni stolpec. Pri nas pa ni

bilo vsaj do današnjih dni še tako visoke temperature. Pri tem je nujno pripomniti, da je Furlanija - Julijska krajina vsaj z geografskega in klimatskega pogleda izredno raznolika. Trst in njegovo obmorsko pokrajino hladi burja, ki tudi poleti kdaj pa kdaj zapiha. Ta veter, ki prihaja iz vzhoda - severovzhoda pa ne seže v notranost dežele, kjer je pripeka torej toliko večja. Zraven tega je še odstotek vlage v naših krajih precej visok in prav to povzroča neljubo soparico.

Profesor Silvio Polli, eden najbolj znanih meteorologov na Tržaškem, nam je povedal, da ni temperatura v Trstu in pokrajini dosegla še nenavadnih stopinj. Statistično gledano pa je srednja temperatura letos le za nekoliko presešla normalno vrednost. Nikakor pa ne moremo govoriti, je profesor Polli poudaril, o nenavadnih vrednostih.

Kaj so torej nenavadne vrednosti. Izračunamo jih po statističnem po-

stopku, ki kaže, da prihaja do izredno visokih temperatur vsakih 25-30 let. Statistike pravijo, da so v Trstu zabeležili najvišjo temperaturo leta 1873 in sicer 31. julija. Takrat je termometer v našem mestu dosegel 37,4 stopinje C. V tem stoletju pa je na Tržaškem najtopleje bilo pred približno tridesetimi leti, to je 4. julija 1952, ko je Merkurjev stolpec pokazal točno 37 stopinj. Po tem letu, nam je profesor Polli povedal, pa nismo presegli 36. stopinj.

Statistični podatki kažejo tudi, da se temperatura polagoma viša od januarja dalje in doseže v juliju najvišje vrednosti. Vročina pa lahko nadaljuje tudi v prvih dneh avgusta, v drugi polovici »meseca počitnic« pa se ponavadi polagoma niža.

Najvišjo temperaturo smo letos zabeležili v našem mestu prejšnjo sredo, 20. julija, ko je stolpec pokazal 31,4 stopinje. Ostale dni pa ni presegel 30. stopinj. Ko smo profesorja

Pollija vprašali za napoved vremena, nam je zatrdil, da ni mogoče vremena nikoli točno predvideti in to niti z najmodernejšimi aparaturami. Vsekakor bi morala vročina trajati še nekaj dni, saj smo prav v najtoplejšem obdobju leta.

Tudi morje je v teh dneh doseglo visoko temperaturo in tako skoraj v posmeh zagodlo kopalcem, ki so si želeli ohladitve. V Gradežu je temperatura morja dosegla celo 29 stopinj, drugod pa niha med 27 in 28 stopinjami.

To pa še ni vse. Kaže, da se je vreme te dni skoraj razigralo in pri pravilo prebivalcem videmske pokrajine dokaj izreden pojav. Tu se je namreč v noči med torkom in sredo okoli 23. ure dvignil nenadoma vroč veter, ki je pihal do 28 vozlov na uro. V nekaj minutah se je vlaga znižala na 28 odstotkov, Merkurjev stolpec pa je poskočil na 34,8 stopinje. Izvedenci pravijo, da je to veter, ki prihaja iz afriških področij. Po nekaterih prič-

evanjih naj bi ta afriški popotnik dvignil temperaturo do 50 stopinj in to na območju med krajema Basigliano in Martegliano na tako imenovanem morenskem področju. Visoka temperatura je zajela tudi tista mesta v naturi, ki veljajo za najhladnejša, kot je Trbiž, kjer so včeraj izmerili 27 stopinj.

Vroče vreme spremlja vedno suša. Po nekaterih krajih Italije je situacija že precej kritična, saj primanjkuje vode in to tudi zaradi redkih zimskih in spomladanskih padavin. V naši deželi ni še stanje zaskrbljujoče, čeprav želijo pristojne oblasti, naj se pozivajo pristoje oblasti, naj se v vseh, kot zahtevajo komunisti, ki so mnenja, da situacija v mestu ne dovoljuje nadaljnjih zavlačevanj. Po dovoli je stanje nekoliko kritično na Goriškem, kjer se je višina vode znizala. V videmski pokrajini vode še ne primanjkuje, čeprav bodo nekateri poljedelski pridelki in to na čedarskem področju utrpeli dokajšnjo škodo.

Delovanje organizacije so pred meseci prestregli v Trstu

Formalizirana sodna preiskava proti prekupčevalcem mamil

Po štirih letih zapletenih preiskav o tihotapski mreži težkih mamil, ki se je preko Trsta razpredala na jug in na sever Italije, je tržaško tožilstvo včeraj formaliziralo sodni postopek proti dvajsetim osebam. Od teh jih je dvanajst v zaporu, dva pa sta tudi zelo aktivno sodelovala s preiskovalci, katerim sta odločilno olajšala delo.

Prav po zaslišanju enega od dveh »skesanih« članov tihotapsko - prekupčevalske mreže je namestnik tožilca Staffa zaključil prvi del postopka in nato dal s tem v zvezi nekaj pojasnil.

Kot že rečeno je šlo za široko zasnovano akcijo, ki se je logistično začela v Turčiji, koordinirala v Trstu, nato pa krenila proti Siciliji, oziroma proti Milanu. Kriminalna organizacija, ki je bila seveda mednarodnega značaja, je dokaj uspešno delovala nekaj let, vse do par mesecev tega, ko so jo prav v Trstu učinkovito prestregli.

Turški partnerji organizacije so težka mamila, v glavnem heroin in morfij, z velikimi tovornjaki vozili do Trsta. V našem mestu so jih prevzemali italijanski člani tolpe, ki so dragoceni tovor porazdelili v manjše količine in jih nato z avtomobili prepeljavali ali na Sicilijo ali v Milan, kjer so potem mamila pregledovali, oziroma preprodajali.

V Trstu so tudi, potem ko so od turških pajdašev prevzeli bogato obložene TIR, navadno izplačali turške dobavitelje, ki so s tem dejansko opravili svojo nalogo.

Pri operaciji, ki je seveda prinašala visoke dobičke, je imela prste vmes tudi sicilska mafija. Tožilec Staffa seveda ni hotel in mogel izdati imena močne sicilske »družine«, ki je bila vpletena v predelavo in prodajo mamil, ki so iz Trsta prihajala do Palerma.

V zvezi s to sodno preiskavo so krožile nepotrjene vesti, da je v operacijo bila vpletena tudi neapeljska kamora. O tem je Staffa povedal, da je verjetno prišlo do razgovorov, da bi del mamil od Trsta z ladjami vozili v Neapelj, toda ni otipljivih dokazov, da bi to zamisel izvedli.

Kar zadeva »milanski del« pa zbrani dokazi trdijo, da je šlo za dobro organiziran krog prekupčevalcev, ki so bili povezani tudi z drugimi sorodnimi organizacijami, hkrati pa vpleteni v številne sodne procese tudi zaradi umorov. Med drugim so težka mamila dobivali tudi preko Švice in tam izplačevali turške partnerje.

Upravno in politično življenje na Tržaškem

Jutri zasedanji dežele in občine

Upravno in politično življenje na Tržaškem je kljub vročini in bližajočim se dopustom še vedno dokaj živo. Jutri se bosta tako sestala deželni svet Furlanije - Julijske krajine in pa tržaški občinski svet, ki imata na dnevnem redu pomembne obveznosti.

Na deželi bodo izvolili predsednika deželnega odbora ter vse efektivne in pomožne odbornike, skoraj gotovo pa tudi predsednike nekaterih svetovalskih komisij. Šeststrankarska koalicijska (KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK) je že izdelala smernice svojega političnega programa ter tudi dosegla sporazum o porazdelitvi odborniških mest in predsednikov ko-

misij. Za predsednika deželne vlade bo večina potrdila videmskega odvetnika Antonia Comelija (KD), stranka relativne večine bo dobila sedem odborništev, PSI tri, socialdemokrati dve odborniški mesti, republikanci in liberalci pa po eno. Predstavniki Slovenske skupnosti Drago Štoka pa bo izvoljen za predsednika deželne komisije za mednarodne odnose. Naj omenimo, da razpolaga koalicijska s precej trdno večino ter ima za sabo 38 deželnih svetovalcev na skupnih 62.

Dosti bolj zapleten in obenem poln neznank pa je politični položaj na tržaški občini. Svet bo jutri dokončno formaliziral odstop Rossijevega odbora ter tako naredil konec koalicijske

med Listo za Trst in laično-socialističnimi silami. Ni znano če bo na jutrišnji seji govor o političnih perspektivah krize in torej o novih večinah, kot zahtevajo komunisti, ki so mnenja, da situacija v mestu ne dovoljuje nadaljnjih zavlačevanj. Po vsej verjetnosti pa bo o novih večinah govor šele v septembru, čeprav je že prihodnji tork deželni tajnik KD Biasutti dal pobudo za sestanek nek strank deželne večine, na katerem bo tekla razprava o tržaških političnih in upravnih vzlihih.

Jeseni srečanje Trieste Consult

Konec oktobra bo v Trstu tretje srečanje o »Marketingu v bančništvu in zavarovalništvu«, ki ga prireja Trieste Consult, Osrednja točka dnevnih razprav bodo možnosti za izboljšanje servisov, ki jih nudijo banke in zavarovalne družbe.

Zaradi različnih prijemov, ki jih zahtevata področja, bo večina razprav potekala ločeno, edino začetno in sklepno zasedanje bo skupno za vse udeležence.

Poziv za srečanje o tržaški krizi

Deželni svetovalec PSI Gianfranco Carbone je včeraj naslovil kolegom vseh političnih sil, ki so bili izvoljeni v tržaškem volilnem okrožju, vabilo za čimprejše srečanje, na katerem bi se soočili z najbolj žgocimi družbeno-ekonomskimi problemi, ki pestijo Trst in njegovo pokrajino.

»Sedanja politična dogajanja, ki so povezana s sestavo nove deželne vlade«, pravi med drugim Carbone v svojih »poslancih«, ne smejo po mojem mnenju ovirati prizadevanja, ki imajo za cilj prepoved našega mesta. Ta pobuda ima tudi namen, da spričo trenutne upravne in politične paralize tako tržaške občine kot pokrajine, sproži vse tiste mehanizme, ki so nujno potrebni za ustvarjanje pogojev za izhod iz sedanje hude krize«. Socialistični predsednik je pri tem mnenja, da se morajo za reševanje specifičnih problemov Trsta enotno angažirati vse demokratične sile.

Branko Babič

Ob Vidalijeve knjiži Vrnitev v mesto brez miru

Ze takoj po izidu knjiže (oktobra 1982) so me mnogi spraševali kaj mislim o njeni vsebini. Odgovor na to nisem mogel takoj dati, ker sem knjižo šele nedavno prebral. Par njegovih knjig sem namreč že prej prebral, pa mi niso bile všeč. Ni mi všeč njegov način pisanja. Čeprav mestoma zna biti živahen, slikovit, je hkrati grob in prostaški. Vidali izhaja iz znanega stališča: kdor ni z nami je proti nam. V polemiki z nasprotnikom po navadi uporablja nenavaden, najbolj vulgaren besednjak, pri čemer se izgubi vsa poezija in resnost pisanja. Ko malo pozorno slediš Vidalijeve pripovedi imaš občutek, da ni povedal vsega, da je pod in med vrsticami še nekaj, kar bi bilo treba povedati, nekaj skritega, ki bi bilo morda zanimivo pa najbrž ni za javnost. Vsekakor je nedorečen in tako te pušča prikrajanega. Nagnjen je k pretiravanju, tako kadar prikazuje neko stvar s pozitivne, kot z negativne strani. V obeh primerih čisto izgubi občutek stvarnosti, objektivne resnice. Zlasti kadar kritično presoja neko stvar, politično gledanje, je sposoben popolnoma izničiti resnico. Zaradi tega je zgodovinska avtentičnost njegovega prikazovanja čestokrat zelo vprašljiva.

Ko sem le segel po knjiži in jo prebral, sem dobil potrdilo o že omenjenem stilu njegovega pisanja in ocene drugih, ki so knjižo že prebrali, da je skromna in z zgodovinskega vidika neresna. Obdobje, ki ga Vidali v tej knjiži opisuje, terja veliko bolj poglobljeno in resnejšo analizo dogajanj, saj je bilo povojno tržaško obdobje 1945 - 1954 tako buj-

no in polno pomembnih dogajanj za usodo teh krajev, da bi kazalo o vsem tem kaj več spregovoriti. Na tržaških tleh se je bila ena najbolj vročih bitk za časa informbiroja z dalekosežnimi posledicami za Trst in predvsem za odnose med socialističnimi deželami. Naznanjala je zgodovinsko prelomnico v teh odnosih, za pravico do lastne poti v socializem, za neodvisnost in enakopravnost med socialističnimi deželami, čemur je Stalin nasprotoval. Vidali je bil eden od pomembnih akterjev teh dogajanj in pričakovati bi bilo, da bi globlje in obširnejše segel v tisti čas in prostor, zlasti ker je to knjižo pisal po skoraj 40 letih in je tako imel dovolj veliko zgodovinsko razdaljo in za seboj bogato zgodovino, ki je tem dogajanjem sledila in dala svoj pečat, za objektivnejšo presojo teh in svojega ravnanja v tem času. Pa to ni izkoristil in je ostal omejen le na neko dvomljivo opravičilo svojih dejanj, ki jih je zgodovina že davno obsodila. Razen nekaj očitnih neresnic pa je vse ostalo navadno spreobračanje dejstev na njegov svojstveni način, da bi se prikazal v vlogi patriota, demokrata in celo antistalinista. V bistvu gre za prikrivanje svojega nacionalizma uokvirjenega v politiko hegemonizma Stalina. Ker pa gre očitno za nekatere zgodovinske potvorbe, sem menil, da to ne more ostati brez odgovora, predvsem zaradi mlajše populacije, ki ni živela tisti čas.

Vidali se je vrnil v Trst aprila 1947 po štirindvajsetih letih odsotnosti. Vrnil se je šele dve leti po končani vojni, po že sklenjeni mirovni pogodbi, ki je Gorico zopet prisodila Italiji, in sklepu o ustanovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja. Takšen je bil sklep - za nas diktat - velesil na mirovni konferenci z Italijo, kljub toliko objubljeni in proklamirani samoodločbi narodov. Tako je Primorska ostala brez dveh največjih središč, kamor je naravno gravitirala. Da Trst ni bil že po mirovni pogodbi priključen Italiji, je treba vsekakor pripisati zahodnim velesilam, pri katerih je prevladalo stališče, da Trst vendarle spada k svojemu zaledju

in da bo lahko zaživel le v povezavi z njim. Imela so seveda pri tem tudi svoje račune, da bo namreč tako internacionaliziran Trst služil tudi njim za tako srednjo Evropo in balkansko Podonavje. Močan razlog, da so se zahodne velesile odločile za tak mednarodni položaj Trsta, je bil tudi strah pred Sovjetsko zvezo, ker so takrat računale, da bo Jugoslavija v njeni sferi vpliva, to se pravi, da bi de-jansko Sovjetska zveza prišla do Trsta.

Kakorkoli že, Trst po mirovni pogodbi ni bil več v okviru Italije. V takšni situaciji, ko smo skoraj že dve leti vodili bitko proti anglo-ameriški vojni upravi, ki je težila k restavraciji stare oblasti, uvažala v upravo tega področja bivšo italijansko administracijo in zakonodajo, je večkrat prihajalo do stavk in demonstracij - znana je 12-dnevna splošna stavka julija 1946, v kateri se je položala izredna moč ljudskih množic (kazalo bi jo po sebi obdelati) spopadov z anglo-ameriško policijo in tudi z italijanskimi nacionalističnimi silami, ki so ponovno dvigale glavo ob podpori politike anglo-ameriške vojne uprave. Bitka za končno podobno mesto je bila še v polnem teku. V takšno podobno mesto se je Vidali vrnil šele aprila 1947.

Vidali je prej nisem poznal. Vsa štiri leta vojne in dve po njej nisem o njem ničesar slišal. Šele ob njegovem prihodu sem se z njim spoznal. Razsežnanil z njegovo burno življenjsko potjo. Razen tega najoča na njegovo pomoč kot starega italijanskega borca še iz prvih dvajsetih let po prihodu Italije v te kraje, smo ga prijateljsko sprejeli in mu ponudili mesto v vodstvu naše partije. Tedaj je formalno še obstajala komunistična partija Julijske krajine, ki smo jo ustanovili po končani vojni sporazumu med dvema partijama - KPI in KPJ - glede na še formalno nerešeno vprašanje Julijske krajine, o čemer je morala razpravljati in odločati mirovna konferenca. Sedaj po mirovni konferenci in s sklepom o ustanovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja, smo se pripravljali na ustanovni kongres partije Svobodnega tržaškega ozemlja (KP STO).

Poziv predsednika združenja «Italia Nostra»

Ustavimo nadaljnje pustošenje obale!

Tak je bil nekoč Grljanski zaliv. Nebrzdane gradnje prejšnjih let so popolnoma spremenile njegovo podobo. (Foto Magajna)

Načrtovana gradbena preosnova hotela Riviera pri Grljanu, ki jo predvideva nedavni sklep tržaškega občinskega sveta, pomeni kršenje določil občinskega regulacijskega načrta iz leta 1969. Iz sklepa namreč ni razvidno, da nameravajo lastniki hotela in zemljišča okrog njega postaviti na noge nekakšno novo turistično naselje, kateremu seveda ne nasprotujemo če je v skladu z naravo ter z ovrednotenjem njenih ambientalnih lepot. Bojimo se, in dogodki zadnjih let nam ne vplivajo nikakršnega optimizma, da bodo ob sedanjem hotelu Riviera zrasla prava mini - stanovanja, nekakšne druge hiše petičnih Tržčanov, podobne tistim, ki so danes posejane med Grljanom in Križem tja do nabrežinskega Brega.

Tako je včeraj komentiral znani sklep občinskega sveta predsednik tržaške sekcije združenja «Italia Nostra» Sergio Franco, dinamična in prijazna osebnost, ki ima velike zasluge, da ta organizacija v našem mestu zagovarja odprta in obenem odločna stališča v odnosu narava - človek, tudi kar zadeva Kras in njegove prebivalce. «Čal v našem mestu javno mnenje z veliko zamudo spremlja potek dogodkov na področju zaščite na-

rave. Obala je žgoči simbol tega nezanimanja, zato ker smo preveč let dopuščali, da so interesi posameznikov prevladali nad interesi in potrebami skupnosti. Pomislimo samo na stolpnico hotela Adriatic v grljanskem portu ter na hotel Enalc z rezidenčnim naseljem pod Nabrežino. Poleg vsega, omenjeni turistični pobudi ni-

sta niti minimalno izpolnili začetnih gospodarskih načrtov. Drugače se je zadeva zasukala z načrtom turističnega pristanišča «Marina Muja» pri Miljah, ki predstavlja ekonomsko pobudo, upošteva pa temelje značilnosti okolja in obale. Upamo, da bo v to smer šla tudi vsa problematika Sešljanskega zaliva, čeprav nam ni še

točno znano, kaj pravzaprav nameravajo narediti novi lastniki. Prepričani pa smo, da bo občinska uprava Devina - Nabrežine, kot vedno doslej, tudi v tem primeru dokazala svojo občutljivost do zaščite narave.»

«Delno pa smo za pustošenje obale tudi krivi mi sami. Govorim seveda kot navaden državljani, ne kot predsednik nekega ekološkega združenja,» je še mnenja Franco, «ker zelo slabo poznamo pravila in duh državljan-ske vzgoje. V drugih mestih bi ljudje odločneje reagirali. Mi praktično ne poznamo sodnih prijav, jih smatramo za nepotrebne ali pa nočemo izgubljati časa z njimi. Poznam ljudi, ki so hoteli prepešati obalo med Grljanom in Križem, kot je v njihovi pravici, saj vsi vemo, da plaže ni mogoče kupiti ali «privatizirati», kot se je dogajalo pri nas. Že takoj po kopališču Riviera so se ljudje znašli pred zagrebljenimi prehodi in zato niso mogli nadaljevati pot. V bližini kriškega portiča pa so bili prehodi dovoljeni, za odprtimi vhodnimi vrati (!) pa je stal pes.

Ni znano, da bi ti ljudje spričo takih sramotnih primerov vložili sodne prijave in tako na nekakšen način sensibilizirali pristojne organe.»

Ne glede na to, smo mu očitali, pa bi moralo sodstvo samo poskrbeti za spoštovanje zakonov. «To se dogaja drugod, ne pri nas, čeprav žal tudi v drugih mestih se vedno manj pojavljajo tako imenovani «napadali» pretorji, ki so označevali neko določeno obdobje reform in boja za zaščito narave. V Trstu smo imeli nekaj pogumnih pretorjev, ki so jim bili pri srcu problemi obale in ekologije na sploh. Danes jih ni več, nekateri so bili premeščeni v druga mesta, drugi pa so hierarhično napredovali ter so sedaj sodniki in podobno.»

«Primer građenj v hotelu Riviera je prvič po tolikih letih spet združil nekatere krajevne organizacije, ki jim je pri srcu obala,» je ob koncu dejal predsednik «Italia Nostra», «brez podpore javnega mnenja pa bo tudi naše delo zaman. Ljudi pozivamo, da so budni in da navežejo stike z nami, ko so priče kršenju narave in tudi ostalih zgodovinskih ter kulturnih dobrin. To namreč manjka v Trstu, vsi samo nekam tarnajo in se pritožujejo, malo pa je tistih, ki so pripravljeni stvari raziskovati do konca in trezno razmisliti kaj vse se lahko skriva za neko navidez zdravo turistično operacijo.» (st)

Zagotovila ministra Coloniju in Belciju

Italijanski zunanji minister Colombo je na Farnesini sprejel tržaškega poslanca Brščanske demokracije Colonija in bivšega poslanca Belcija. O srednja točka razgovorov je bila težnja Trsta in njegovih predstavnikov, da bi v tržaški pokrajini namestili pomembne mednarodne znanstvene centre. Gre seveda predvsem za laboratorij sinhrotrona in za raziskovalni center na področju biološkega in genetskega inženirstva, v obeh primerih pa se Italija na mednarodni ravni poteguje za «dodelitev» teh centrov.

Vprašani pa se razlikujeta predvsem glede postopka, ki odvisi od pristojnosti raznih mednarodnih in državnih organizacij. Zato sta tržaška predstavnik KD v zvezi s sinhrotronom predvsem prosila Colomba, naj koordinira tiste italijanske ustanove, ki so soudeležene pri operaciji in sicer Vsestranski svet za raziskave CNR, italijansko ustanovo za alternativno energijo ENEA in finančno družbo Finmeccanica. Nato bi seveda italijanski zunanji minister moral posredovati italijansko ponudbo mednarodnim forumom. Za ta načrt je italijanska vlada že odobrila znesek 100 milijard, katerim je treba pristeti še denarno obvezo dežele Furlanije - Julijske krajine.

Tržaški oktet do nedelje gost občine Spoleto

Danes je ob prvem svitu odpotoval na štiridnevno gostovanje po Italiji Tržaški oktet. Že danes zvečer bo oktet imel prvi celovečerni koncert v Mulazu v bližini La Spezie. Koncert pa prireja občina Mulazzo, ki v kulturne namene spretno uporablja izredno akustičen srednjeveški trg sredi vasi.

Od petka do nedelje pa bo Tržaški oktet gost občine Spoleto, ki v sodelovanju s kulturnim društvom «L'Orfeo» prireja Poletna glasbena srečanja. Srečanja so namenjena tišim turistom, vsako poletje preplevajo to izredno lepo in vabljivo srednjeveško mestce. V letošnjih Poletnih glasbenih srečanjih je prejšnji teden že nastopil Ensemble Carolus iz Amsterdama, po koncertih Tržaškega okteta pa se bodo na različnih koncertnih odrih v raznih mestnih četrtih Spoleta razvrstili še pianist Stefano Ranieri, (ki je pred leti nastopil tudi v Trstu), orkester Simphonía Perusina s skladbami Morenca in Vivaldi, Poletna glasbena srečanja 1983 pa se bodo zaključila 21. avgusta z nastopom skupine Trio Barocco.

Prvemu koncertu Tržaškega okteta v Spoleto, v petek, 29. julija, bo prisostvoval tudi jugoslovanski veleposlanik v Rimu Marko Kosin

Rajonski svet za Rojan - Greto - Barkovlje bo zasedal nocoj ob 20. uri v prostorih občinske izpostave v U. S. Ermacora 3. Na dnevnem redu: splošna predsednika, interpelacije in vprašanja,

Projekt o biogenetskem inženirstvu pa sodi pod okrilje Združenih narodov, oziroma organizacije UNIDO. V zadnjem času je svojo kandidaturo prijavila tudi Španija, zaradi česar sta tržaška poslanca izrazila veliko zaskrbljenost. Vendar pa je minister Colombo obljubil, da bo sledil obema načrtoma in zagovarjal ponudbo ter interese Trsta.

V nadaljevanju razgovora je poslanec Coloni obvestil zunanega ministra, da namerava predložiti v parlament zakonski osnutek o dokončni poravnavi odškodnine za lastnino, ki so jo istrski begunci zapustili v domačem kraju. Colombo je pobudo ocenil za oportuno. Ob zaključku pa se mu je poslanec Belci zahvalil, ker je zunanje ministrstvo odobrilo precejšnje število štipendij za dijake, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali «Mednarodni zavod združene-ga sveta Jadrana», ki ima sedež v Devinu.

Tržaška občina in avtonomna letoviščarska in turistična ustanova za Trst in obalo vabita v soboto, 30. julija, ob 11.30 na Grad sv. Justa, kjer bodo odprli razstavo «La Preistoria del Caput Adriae».

Tudi stanovanjske «miši» čakajo razna razočaranja

Če soparica ljudem po večini ni všeč, je pa dobrodošla stanovanjskim mišim, ker vedo, da je to čas letnega oddiha, ko ljudje odhajajo na dopust in puščajo svoje domove nezavarovane.

Z izvičajem so hoteli vdreti v stanovanje Elde Sandrinelli, ki se nahaja v sedmem nadstropju stavbe št. 3 v Ul. Donata, pa jim ni uspelo. Ženska je bila odsotna, poskus vloma je zapazil hišnik Giovanni Morgan, 66 let, ki je brž poklical agente letede-ga oddelka. O neznancih seveda nobene sledi.

Podobno je bilo v Ul. Ghirlandajo 22/1. Ko se je 29-letna Mirella Pertan por. Collarini vrnila domov, je opazila, da so na vratih njenega stanovanja v tretjem nadstropju, kot tudi na sosednjih, znaki vloma. Sama ni utrpela nobene škode, ker se seli drugam, zato tatovi očitno ničesar niso imeli odnesti. Poskusili so pri sosedih, 86-letni Dolores Ukovic, stanovnanje so ji premetali, a tudi tam ničesar niso našli.

Bolje so se pa stanovanjske miši obnesle na Kontovelski rebri 34/2, kjer stoji skoraj na samem hiša 49-letnega Angela Martelanza. Le-ta je že nekaj dni na dopustu, odšel je taborit. Da bi pa njegove muce ne ostale brez oskrbe, je sestre Nadi, 60-let, naročil, naj vsako jutro pogleda, kaj in kako je z njegovo hišo in seveda z živalicami. No, Nada Martelanc je večraj zjutraj opazila, da je stanovanje brata v skrajnem neredu; vstopila je v spalnico in na postelji zagledala nekaj škatel, kakršne se navadno upo-

Vest, da namerava uprava tovarne Grandi motori, ki sodi v sklop družbe IRI - Fincantieri, v najkrajšem možnem terminu poslati 450 delavcev za tri mesece v dopolnilno blagajno, je razumljivo zelo prizadela zaposlene v tej veliki tovarni in njihove sindikalne predstavnike. Uradno je odločitev uprave sporočil sindikalnim organizacijam Manlio Lippi, predsednik delniške družbe, ki upravlja tovarno, v ponedeljek. Takšno izbiro je utemeljeval s trenutnim zmanjšanjem naročil, kar se seveda odraža na količini opravljenega dela.

Že na tistem srečanju so predstavniki enotne federacije kovinarjev - FLMI izrazili bojazan, da gre za prvi korak k postopnemu nižanju števila zaposlenih v tovarni, v kateri danes dela 2.950 oseb. Po njihovih izračunih se je namreč letos proizvodnja znižala za polovico glede na prejšnje leto.

Vsekakor gre za prehud ukrep, da bi ga uvedli nekako mimogrede. Zato so sindikalne organizacije danes dopolnile sklicale skupščino vseh delavcev Grandi motori, ki zahtevajo vsaj, da se o tem vprašanju razpravlja po valu dopustov. Trenutno je namreč veliko delavcev na dopustu in je

rabljajo za hranjenje zlatnine in drugih dragocenosti, bile pa so prazne.

Doslej so lopovi torej ostali neznani, to pa ne velja za očitno nerodno dvojico tujcev, ki sta hotela krasti v hiši na obalni cesti št. 153/1. Gre za 32-letnega madžarskega begunca Eggesa Tamasa, ki si je izbral bivališče na Švedskem, in 16-letnega M. Pettersona. S fordovim escord sta se privozila v Trst in menila, da bi si hrano in prenočevanje lahko plačala na rovaš drugih. Zapeljala sta se na obalno cesto; medtem ko je mladoletnik čakal v avtomobilu, parkiranem dvesto metrov od omenjene hiše, se je Madžar povzpelo do terase v četrtem nadstropju, kjer pa ga je zalotil nek stanovalec in brž poklical policijo. Nepridiprava sedita zdaj v zaporu.

Predlogi poslancev KPI iz F-JK

Komunistični poslanci Furlanije - Julijske krajine Baracetti, Cuffaro, Polesello in senatorja Battello in Gerbčeva so včeraj predstavili v parlamentu in senatu resolucijo, s katero vprašujejo ministrskega predsednika Craxija, naj v vladnem programu upošteva potrebe naše dežele.

Točk, ki jih komunistični poslanci navajajo, je devet. Na prvem mestu zahtevajo, naj se izpolnijo osimski sporazumi, ki sta jih podpisali Italija in Jugoslavija. Tu je rečeno, naj se opusti lokacija industrijske proste cone, ki je v sporazumih

med njimi seveda veliko takih, ki bi jih ukrep v prvi osebi prizadel. Na skupščini pa se bodo delavci dogovorili še o nadaljnjih akcijah, s katerimi se nameravajo zoperstaviti odločitvam uprave.

Sindikalni predstavniki so namreč

prepričani, da se tovarna Grandi motori nahaja v težavah, vendar pa se bojijo, da skuša uprava s takšnimi ostrimi potezami zgolj zajeziti trenutne primanjkljaje in jih ne vključuje v okvirni načrt o globalni premestitvi sedanjega stanja.

Danes sestanek razlaščenec na sedežu družbe Place Moulin

Na trbiški cesti pri Proseku, to je na delovišču gradbenega podjetja Place Moulin, ki ima v zakupu dela za gradnjo avtocestnega odseka Nabrežina - Prosek, bo danes ob 18. uri sestanek, na katerega vabi podjetje vse razlaščenec, prisotni pa bodo tudi predstavniki Kmečke zveze in konzorcija Naša zemlja ter baje nekateri javni upravitelji. Na tem sestanku bodo predstavniki podjetja govorili o stanju, ki je nastalo po zadnji razsodbi ustavnega sodišča, ki je razveljavilo zakon o plačevanju akontacij na razlavitve dokler ne pride do odobritve novega zakona. Po tem ukrepu ustavnega sodišča ni več možno izplačilo predujmov, ki so bili pred časom dogovorjeni, podjetje Place Moulin in ANAS pa nameravata predlagati, da bi kljub temu takoj izplačali polovico predvidenega predujma, v pričakovanju novih določil, na katera bo treba čakati verjetno več mesecev. Do tega predloga je prišlo potem ko sta Kmečka zveza in konzorcij Naša zemlja odločno nastopila in zahtevala, naj graditelji avto-cestne spoštujejo sprejete obveze. Danes bodo morali vsekakor razlaščenec odločiti, če sprejmejo ponujeno akontacijo ali ne.

V tržaški luki pride v poštev 584 delavcev
Podpisan odlok o predčasni upokojitvi pristaniščnikov

Minister za trgovinsko mornarico Di Giesi in zakladni minister Gorla sta naposled le podpisala medministrski odlok o izvajanju načrta za predčasno upokojitve večjega števila pristaniščnikov. Ukrep zadeva kakih 3500 članov pristaniških delavskih družb in 1.500 uslužbenecv luških ustanov v Genovi, Benetkah, Neaplju, Civitavecchii, Palermu in Trstu. Pri nas pride v poštev v tem smislu vsega 584 pristaniških delavcev, sicer 337 uslužbenecv luške ustanove EAPT in 247 delavcev enotne pristaniške družbe. Prošnjo za predčasno upokojitve bodo zainteresirani morali predložiti najpozneje v 30 dneh po objavi omenjenega odloka v Uradnem vestniku republike.

Luške ustanove in pristaniške delavske družbe imajo 60 dni časa, da pripravijo upokojitveni načrt.

Medministrski odlok poleg tega nakazuje 73 milijard lir pomoči pristaniščnikom, da se vsaj deloma izvečejo iz finančne stiske. Tej vsoti gre dodatni nadaljnjih 48 milijard izrednega prispevka luškim ustanovam (naši EAPT pojde 12,7 milijarde) in še 25 milijard, namenjenih skladom pristaniških delavskih družb.

Izpopolnjevalni tečaji za učitelje in otroške vrtnarice

S tržaškega šolskega skrbništva obveščajo, da sta na ogled na oglasni deski okrožnici ministra za šolstvo o izpopolnjevalnih in izobraževalnih tečajih za otroške vrtnarice in osnovnošolske učitelje. Gre za okrožnico št. 182 z dne 8. 7. 1983, ki se nanaša na izpopolnjevalne tečaje za vzgojiteljice v otroških vrtcih in na okrožnico št. 185 z dne 12. 7. 1983, ki uvaža tečaje o splošni kulturi za učitelje v osnovnih šolah. Obvestilo je predvsem namenjeno vsem ustanovam, združenjem in privatnikom, ki bi v skladu s temi določili nameravali prirediti te tečaje. Prošnje je treba nasloviti na ministrstvo za šolstvo preko tržaškega skrbništva do 30. septembra letos.

Festival jugoslovanskega igranega filma v Pulju

Premiera novega slovenskega filma s kritično obravnavo o zdravstvu

tem podčrta kronične pomanjkljivosti sredstev v zdravstvu, dotakne se družbenega problema vtikanja politične oblasti v »zdravstvo« in generacijskega razkola med mlado zdravniško (Studenti) in izkušenim zdravnikom (odrasla generacija, ki je ustvarila nov sistem). Zanimivo je, da do sledi (na tem festivalu) najbolj izostreno razmišljanje o aktualni socialno politični situaciji v Jugoslaviji prihaja ravno iz Slovenije, ki je menda najbolj prizadeta republika v nizu letošnjih »posebnih ukrepov«. (V filmu je omenjeno uvažanje viskija — najbrž z ozirom na trgovino s sosedjem). Skratka, polemičen film, v luči sodobnih problemov pričakovan in o katerem bomo morali počakati na morebitne reakcije. Upamo, da bo zamajskemu občinstvu omogočen ogled tega filma, saj so »kanali« za tako predvajanje že odprti (v Trstu in zlasti v Gorici), da tudi sami preverimo, da se v Jugoslaviji ne snema filme samo o vojni, ampak tudi take, ki naj bi aktualno spremljali naše življenje.

Ocene žirije občinstva

Žirija občinstva na 30. festivalu jugoslovanskega igranega filma v Pulju je po sedmem dnevu predvajanja filmov glasovala za nagrado studijev »Jelen« takole (po točkah):

1. Balkan express	4,25000
2. Mah na asfaltu	4,19047
3. Nekaj vmes	4,11111
4. Moj oče za določen čas	4,03703
5. Še tokrat	3,88888
6. Pismo - glava	3,80000
7. Igmanski marš	3,77272
8. Noč po smrti	3,54166
9. Kakršen ded, tak vnuk	3,25000
10. Zadah telesa	3,21739
11. Dah	3,19047
12. Sablazan	3,04000
13. Človek s štirimi nogami	2,86956
14. Stopnice v nebo	2,82608
15. Tretji ključ	2,80000
16. Maškarada	2,77272
17. Narasla reka	2,75000
18. Druga generacija	2,50000
19. Eva	2,50000

Iz umetnostnih galerij

Kraljeva jadra v banki

Tržaška kreditna banka je dala tokrat svoje stene na razpolago slikarju Atiliju Carliju za njegove morske motive. Razstavil je 11 slik, na katerih v živih barvah prevladujejo jadra in čolni, nekaj pa je tudi obalnih pejsažev. Kralj Carli slika realistično, toda iz njegovih del odseva intimen odnos do prirode, ki se odraža v dinamiki podajanja in v barvitosti, kar je še zlasti očitno pri morskih motivih.

(Na sliki »Čolni v zalivu«. Foto M. Magajna).

Marinijeva dela v Benetkah

Poleg pomembne razstave o Kitajci, o kateri smo že poročali, razstave o beneškem umetniku rokokojskega obdobja Piazzetti, razstave so ga vrste manjših a zato nič manj zanimivih, moramo vsekakor omeniti razstavo del Marina Marinija v Masarijevi palači (Palazzo Grassi). V palači, ki je bila zgrajena konec 18. stoletja ob Canal Grande, je do 15. avgusta na ogled 208 del, od teh 78 skulptur, 41 slik in 89 risb. Kljub tolikšnemu številu del pa ne gre za razstavo, ki dokaj zaokroženo zajema

umetniškovo življenje in njegova najzanimivejša dela.

Marino Marini velja danes, tri leta po smrti, poleg Manzuj za največjega povojnega italijanskega kiparja. Njegova slava gre tudi preko italijanskih meja.

Ena od razstavnih dvoran v Masarijevi palači je opremljena za projiciranje treh filmov o Mariniju, ki trajajo skupno dve uri. Če hočemo bolje razumeti umetnika in njegovo delo, je vsekakor koristno, da si prej ogledamo filme in šele nato razstavo samo.

KRISTJANA BALDASSI

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Želja po glasbi
- 13.30 TV dnevnik
- 13.45 Patatrac - film
- 14.55 Mister Fantasy - glasbena oddaja
- 15.50 Happy days
- 16.15 Vsakdanja sinjina
- 16.40 Tichie Rich - risanka
- 17.00 - 19.45 Fresco - fresko - glasbeni program
- 17.10 Astroboy
- 17.30 V studiu z gosti in glasbo
- 18.00 Colorado - Dokler bodo tekle vode
- 18.30 Potovanje v čarovnijo
- 19.00 D'Artagnan - 5. del
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 Colosseum
- 21.25 Franco in Ciccio čuvaj in tat - film 1. del
- 22.25 TV dnevnik
- 22.30 Franco in Ciccio čuvaj in tat - 2. del filma
- 23.00 Mauriac v Italiji

Drugi kanal

- 13.00 TV dnevnik - ob 13. uri
- 13.15 Šolska vzgojna oddaja: Morje in veter

- 13.45 Tosca - opera 2. in 3. del
- 14.55 Rhoda - 2. del
- 15.25 Indijanci južne Amerike
- 15.30 La donna scimmia - film
- 17.00 do 18.40 Tandem estate
- Risanka
- Blondie - TV film
- Cebelica Maja - risanka
- Il tigrotto alla scoperta del mondo - risanka
- L'epoca degli dei - risanka
- 18.40 TV dnevnik - Športne vesti
- 18.50 Giallo, arancione, rosso... quasi azzurro
- 19.45 TV dnevnik
- 20.30 TV dnevnik
- 21.25 Oddaja, ki jo vodi Renzo Arbore
- 22.30 TV dnevnik - Vesti
- 22.40 TV dnevnik - Športne vesti
- Forli: kolesarstvo
- 23.55 TV dnevnik - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 TV dnevnik 3
- 19.20 TV dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.55 Kamera in spomin
- 20.05 Un autore una città - 5. del
- 20.30 Rapporto confidenziale - film
- 22.30 Dance 3
- 23.25 Speciale Orecchiocchio

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik; 9.15 »Noč do jutra«; 4. nadaljevanje; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik; 12.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne; 14.30 Naš jezik; 14.35 Diskoteka; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik; 17.30 Rubrika; 18.00 Trikule - trakuje, pogovori o naših otrocih; 18.20 Črnske duhovne pesmi.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved in cestne razmere; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - prisluhnite med glasbo; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Narodne in ponarodele; 14.20 Iz glasbene ustvarjalnosti; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.50 Pojdim v kino; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW - Beli križ 102,0 MHz
UKW - Koper 98,1 MHz
UKW - Nanos 88,6 MHz

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 18.30, Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 in 8.32 Vremenska napoved za pomorščake; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei; 9.32 Pisma Luciano; 10.00 Glasba in pošta; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladim; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.32, 17.32 in 18.45 Glasbeni program; 20.00 Zaključek.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov
UKW - Beli križ 97,7 MHz
UKW - Koper 89,3 MHz
UKW - Nanos 101,0 MHz

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija
- 8.35 Phyllis - TV film
- 9.00 Alice - TV film
- 9.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 10.00 Lou Grant - TV film
- 11.00 Dan za dnem - TV roman
- 11.30 Rubrike
- 12.00 Mala velika Nell - TV film
- 12.30 Help!
- 13.00 Il pranzo è servito
- 13.30 Sentieri - TV roman
- 14.30 General Hospital - TV film
- 15.30 Pridi živeti z menoj - film
- 17.00 Search - TV film
- 18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film
- 18.30 Popcorn
- 19.00 Vsi doma - TV film
- 19.30 Kung-fu - TV film
- 20.25 Juke Box Star
- 22.00 Letto a tre piazze - film
- 23.25 Sport
- 1.00 Dolina maščevanja - film

ITALIA 1

- 8.30 Risanke
- 9.30 Adolescenza inquieta - TV novela
- 11.00 Jekleni morski psi - film
- 12.00 Get Smart - TV film
- 12.30 Vita da strega - TV film
- 13.00 Bim bum bam
- 14.00 Adolescenza inquieta - TV novela
- 14.30 Ura 5.22 - teror na vlaku - film
- 16.25 Bim bum bam
- 18.00 Velika dolina - TV film
- 19.00 Wonder Woman - TV film
- 20.00 Peščeni gradovi - film
- 22.25 Magnum P.I.
- 23.15 A un passo dalla morte - film
- 0.30 Ironside - TV film

TELEPADOVA

- 10.00 Monjiro - TV film
- 11.00 Due agenti speciali - TV film
- 13.00 Risanke
- 13.30 Don Chuck - risanka
- 14.00 Laura - TV film
- 14.30 Monjiro - TV film
- 15.30 do 20.30 Risanke
- 20.30 L'Italia s'è rotta - film
- 22.00 Ultimo indizio - TV film
- 23.00 Mladi advokati - TV film
- 24.00 Traversata pericolosa - film

TRIVENETA

- 7.30 Risanke
- 8.20 TV film
- 9.30 TV film
- 10.30 Una vita da vincere - TV film
- 11.30 Agente speciale - TV film
- 12.50 TV film
- 13.30 Risanke
- 14.00 Gli eroi di Hogan
- 18.10 Hony West
- 19.00 Zvezdni prah - film
- 20.00 Pogovor o ribolovu
- 21.00 Film
- 01.40 Film
- 3.10 Agente speciale - TV film
- 4.00 Film
- 5.30 I cavalieri di Re Artù - TV film

TELEFRIULI

- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 13.30 Stanotte sorgerà il sole - film
- 18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 18.30 Gunsmoke - TV film
- 19.25 TV dnevnik
- 20.00 Anche i ricchi piangono - film
- 20.40 Chiamatemi madame - film
- 22.05 TV dnevnik
- 22.25 Mia moglie preferisce suo marito - film
- 00.35 Abat-jour

TELEQUATTRO

- 8.30 Povezava z Italio 1
- 19.00 Dogodki in komentarji

RETE QUATTRO

- 8.30 Risanke
- 10.30 Sotto coperta con il capitano - film
- 12.00 Operazione sottoveste - TV film
- 12.30 Otroci doktorja Jamisona - TV film
- 13.00 Professione medico - TV film
- 14.00 Agua viva - TV novela
- 14.45 La terza ragazza di sinistra - film
- 16.30 Risanke
- 18.00 Star Blazers
- 18.30 Quella casa nella prateria - TV film
- 19.30 Quincy - TV film
- 20.30 Unico indizio un anello di fumo - film
- 22.15 sera amore
- 23.30 rt - Boks el maledetto ponte sull'El - film

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio anche noi; 11.00 Spominke pesmi; 11.34 La Certosa di Parma; 11.58, 12.58, 14.48 Zeleni val; 12.03 Viva la radio; 13.15 Master; 16.00 Il Paginone; 17.25 Globetrotter; 18.05 Incontro con Rod Stewart; 18.28 Koncert; 19.15 Prijetna glasba; 19.30 Radiouno jazz; 20.00 »Il complesso di Filemone« radij. priredba; 22.05 Obektiv Europa; 23.05 Telefonski pogovor; 23.28 Nočni program.

RADIO 2

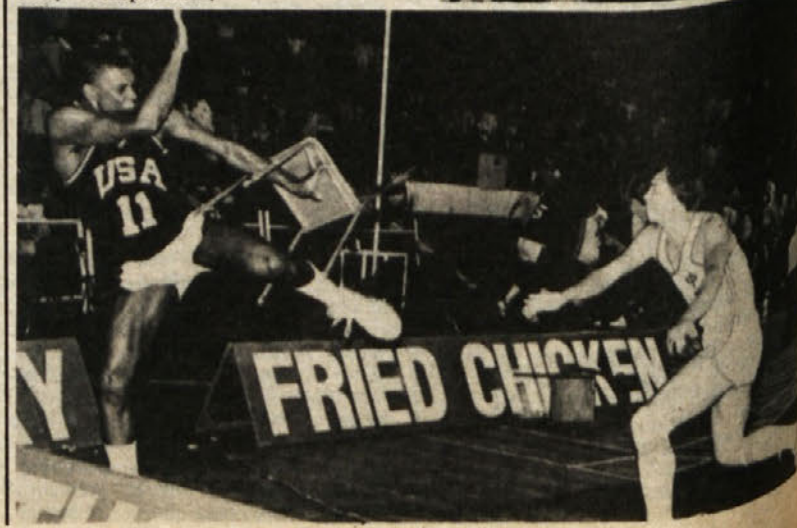
7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 7.30 Dnevi; 8.00 Šolska vzgojna oddaja; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 Dva moška in ženska; 9.32 Kviz; 10.30 Luna na vlaku; 13.41 Saound-Track; 15.00 Zgodba Italije in okolice; 15.45 Lahka glasba; 16.32 Perché non riparlare?; 17.32 Odprti popoldne; 19.50 Šolska vzgojna oddaja; o naravi; 20.10 Glasbeni program; 21.00 Bobosse, radij. priredba; 22.40 Klavirske skladbe; 23.29 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.00 Kupim... program!

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 21.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program; 6.20 Rekreativna; 7.45 Dobro jutro otroci; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Ali poznate? opera Medea; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zna ne melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13-tih; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 16.00 Dogodki in odmevi; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansamblom Franca Flereta; 18.35 Minute s pozavnistom Kirilom Ribarskim; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Rojakom po svetu; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Paleta popevk jugo. avtorjev; 00.5 do 4.30 Nočni program - glasba.

Pomemben jubilej za eno naših najstarejših športnih društev

Bazovska Zarja praznuje 60-letnico svojega obstoja

Bazovska Zarja, eno naših najstarejših in po tradiciji najbogatejših društev, praznuje letos 60-letnico svojega obstoja. Ob priliki smo se povezali s predsednikom žagarjem, da bi ga vprašali za sedanje stanje v društvu, hkrati pa smo pripravili tudi krajši »zgodovinski obračun« delovanja.

talentirani za to športno zvrst in imamo tako nekaj prav dobrih domačih nogometašev. Žal pa je danes opazna velika razlika z nedavno preteklostjo, ko so se vsi mladinci naravnost navduševali za to športno dejavnost in smo bili marsikdaj prisiljeni storiti določene izbire na podlagi kvalitetenosti. Sedaj, ko imajo zaradi nizkega števila mladincev vsi možnost igranja, izberejo druge zabave in se jim ne ljubi igrati nogomet. Pomanjkanje igralcev je še posebno razvidno pri mladinski vrsti, kjer si skušamo pomagati z mladinskimi centri v sodelovanju z drugimi slovenskimi društvi. Poudariti pa moram, da je v mladinski ekipi nekaj zelo talentiranih igralcev, ki so bodočnost našega društva. Mladinska ekipa je lansko leto precej uspešno sodelovala v prvenstvu začetnikov, letos pa bo nastopala v prvenstvu naraščajnikov.

S športno šolo smo začeli pred tremi leti in je trenutno v njej vključeno 32 otrok. Začeli smo z zelo dobrimi vadiitelji iz matične domovine, to pa smo morali opustiti zaradi tehničnih problemov. Trenutno vadiim otroke jaz, čeprav nisem strokovnjak za to specifično stroko.

Kako je sedaj urejeno društvo? »Društvo šteje približno 250 članov in ga vodi 17-članski odbor. V okviru društva deluje že več let krožek, kjer se člani redno zbirajo. Glede društva pa bi še dodal, da se ukvarjamo z velikim problemom. Premalo ljudi se zaveda važnosti aktivnega sodelovanja v društvu. Društvene potrebe so vedno večje, ljudi, ki bi delali, pa je čedalje manj. V

takih pogojih pa je jasno, da delovanje društva sloni na ramah nekaterih odbornikov, ki so preobremenjeni. To pa privede do tega, da so nekateri prenasajeni in kmalu opustijo delovanje. Največjo odgovornost za nastali položaj pa nosijo mladinci, ki se nasplošno premalo angažirajo v naše delovanje. Tak položaj pa bi lahko imel tudi težke posledice, saj ni mogoče vztrajati v takih razmerah.

To bi bilo res škoda, saj predstavlja Zarja trenutno najmočnejšo organizacijo v Bazovici in je domačinom zelo pri srcu, kar dokazuje tudi visoko število gledalcev, ki redno sledi teknam članskega nogometnega moštva.

Ali imate še druge težave?

»Poleg osnovnega problema delovanja v društvu je še vprašanje igrišča, ki ni naše. Igrišče namreč stoji na jurskem zemljišču mi pa smo le njegovi uporabniki. V pogodbi z občino, pa je pisano, da bi igrišče postalo občinska last v primeru, da bi ne bilo več v Bazovici nobene nogometne ekipe. Zato je naš cilj ta, da odkupimo zemljišče, kjer stoji igrišče. Nesmiselno je, da z našim trudom in z našim denarjem vzdržujemo igrišče, ki sploh ni naše. Poleg tega imamo v programu zgraditev manjšega igrišča poleg že obstoječega. O tem, da je igrišče dobro vzdrževano in v odličnem stanju, pa najbolj zgovorno priča čast, ki nam

jo že več let izkazuje vodstvo Tristine, ki opravlja poletne priprave pri nas in to tudi letos, ko so napredovali v drugo ligo. Letos bo Tristina odigrala na našem igrišču tudi nekaj tekem državnega prvenstva »pomlad«, ki se ga udeležujejo tudi mladinske ekipe prvoligašev.

Kako nameravate praznovati pomembni jubilej vašega društva — šestdesetletnico?

»Za velikošmarne praznike imamo v programu društveni praznik, na katerem bomo priredili balinarski turnir, ki se ga bo udeležilo 12 ekip z obeh strani meje. V načrtu pa imamo tudi nogometni turnir in razstavo o našem delovanju.

IGOR PAVLETIČ

Ko so bili nogometni čevlji okovani z žebli

Težko je v skopih besedah opisati delovanje nekega društva, naj bo to športno ali kulturno. Naloga pa je skoraj povsem nemogoča, ko imamo pred seboj društvo, kakršno je bazovska Zarja, ki deluje že šestdeset let. V skrbno urejenem arhivu društva je namreč toliko materiala, da bi lahko brez večjih težav napisali knjigo, zlato knjigo o društvu, ki je nastalo leta 1923, torej v obdobju, na katero nas vežejo najdražje spomini — obdobje fašizma.

Vodstvo Zarje nam je v zvezi s prvo dobo delovanja društva posredovalo spomine prvega predsednika društva Lada Škrjanca — Petarosovega, ki živi v Kopru. Zarja je torej nastala leta 1923, na pobudo nekaterih vaščanov, ki so bili navdušeni nad športno rekreativno dejavnostjo. Na mladinskem sestanku, ki se je vršil v prostorih stanovanja učitelja Požarja so prisotni, med katerimi so bili tudi predstavniki tedanjega mladinskega društva Rocol in Zveze mladinskih društev iz Trsta, izvolili pripravljalni odbor, ki je imel nalogo postaviti temelje novemu društvu. Datuma sestanka, ki je bil seveda ilegalen, se Škrjanec žal ne spominja.

Na ustanovnem občnem zboru društva so nadeli društvu sedanje ime, potrdili člane pripravljalnega odbora, odobrili pravilnik in izdali pooblastilo za vpis v tedanjo krovno organizacijo, Športno Udruženje. Celotna vas, posebno pa mladina, je nastanek društva sprejela z velikim navdušenjem, posebno glede na to, da so takoj doumeli pomen društva kot izraz odpora proti vedno bolj nasilni raznarodovalni politiki fašizma.

Delo v društvu je bilo v tistih letih precej nevarno in tvegano saj je bila Bazovica fašističnim nasilnežem vedno trn v peti in je slovela po tem, da je najzavrednejša vas v tržaški okolici.

Kljub temu pa je bilo delovanje društva precej živahno in raznoliko. Poudariti je treba, da je Zarja nastala kot mladinsko društvo in da je bilo športno udejstvovanje le del njene bogate dejavnosti. Zarjani so se takrat udeleževali v ženski hazeni, igri, ki bi bila podobna današnjemu roketu; atletskih panogah, rekreativnem izletništvu in seveda nogometu. V zvezi z nogometom, ki je edina panoga, ki se je pri zarjanih obdržala vse do danes, naj povemo, da so si Bazovci uredili prvo igrišče v bližini današnjega. Igrišče

je bilo sicer precej oddaljeno od današnjih pojmov nogometnega pravokotnika, saj je bilo precej lukenj in kraškega kamenja. Tudi rekviziti igralcev so bili nekoliko različni od današnjih, saj so odgovarjali predpisom samo majčke in hlačke. Čevlji so bili okovani z žebli, tako, da ko je igralec zgrešil žogo in udaril ob kamen se je kar zaiskrilo. Svojo prvo tekmo je Zarja odigrala na lastnem igrišču z ekipo Mladinskega društva Obzor od Sv. Jakoba. Tekma se je zaključila z zmago gostov. Ekipo Zarje so takrat sestavljali: Drago Gruntar, Danilo Gruntar, Stanko Glažar, Vinko Glažar, Franc Schwamberger, Srečko Schwamberger, Franc Križmančič (Plesc), Franc Križmančič (Kus), Franc Glažar, Željko Grčić, Ivan Škrjanc, Joahim Križmančič (Kuzin), Ivan Marc (Čuk), Slavko Srebotnjak in Ivan Muha.

Bogata dejavnost pa se je zaključila leta 1927, ko so bila zaradi »Gentilejevega zakona« razpuščena vsa slovenska društva.

Zarja je ponovno začela svoje delovanje takoj po osvoboditvi in je svojo prvo nogometno tekmo odigrala 23. avgusta leta 1945 in premagala na Opčinah domačine z 2:1. Bazovci pa so odigrali še vrsto tekem proti angleški vojaški reprezentanci in sodelovali pri turnirih UCEF proti tržaškim enajstericam. Zaradi izselitve nekaterih nogometašev pa je enajsterica postopoma razpadla. V obdobju od leta 1948 do 1953 se je društvo tudi izkazalo na turnirih UCEF posebno v teku »čez drn in strn« (današnjem krosu). Polagoma pa je športna aktivnost spet zamrznila.

Ponovno je zaživela leta 1965. Po letu dni prijateljskih tekem se je Zarja vključila v nogometno federacijo in se vpisala v tretjo amatersko ligo. Tri leta kasneje si je zagotovila prestop v drugo amatersko ligo, kjer nastopa neprekinjeno še danes. Naj dodamo še, da so Bazovci leta 1970 zgradili nogometno igrišče, ki ga danes uporabljajo.

Leta 1967 so začeli gojiti tudi žensko odbojko, ki je dosegla višek svoje aktivnosti, ko so deklela nastopala v državni B ligi. Ta dejavnost pa se je prenehala, ko se je odsek preselil k Slogi, ki mu je bilo bazovsko društvo za sountanovitelja.

Pred tremi leti pa so začeli pri Zarji gojiti tudi balincaje in se udeležili več turnirjev. I. P.

Prva uradna tekma Zarje leta 1926 proti Sv. Ivanu

Danilo Lokar Objokane blazine

Ta tišina je Barbaro huje zadela, kakor bi jo bila beseda, krik in preprič, v katerem bi se bila razpenila. Ta tišina je delovala, kakor da se je vlezel strup v kri. Proti nji se ni znala ne mogla braniti, ker ni vedela, kje bi jo prišla.

Zato je skušala Barbara temu stanju pobegniti, a pobeogniti sredi gozdov, v baraki za kuhanje delavcem, v tednih, ko je čakala, da se pobešla grešnika vrne, ni bilo lahko.

Reševala jo je njena k luči, k soncu in življenju obrnjena narava.

Neke noči ni mogla spati, vse jo je tiščalo, spomin, sedanjost in kar bo. Vstala je pred zoro in se napravila pred svitom na hrib, na Poldanovec.

Hladna tišina v gozdu je bila pred jutrom toliko tišina, da bi jo bil lahko rezal, bala se je, ko je stopala po stezi navkreber in včasih zadela ob grm, naga zmeraj pričujočega strahu že naveličala in se ga ni več toliko bala kakor zamlada. Sam jo je nekoliko popil in posrkal in otopela je, postala ravnodušna.

Na vrhu, na hribu je bilo malo svetleje. A bilo je hladno. Ledeni tok zraka je šel mimo nje in jo stresel. Od kod je prišel? Kam je šel? Bilo je prežale megle, in glej, ko se je razgledala, je spoznala, da se megle neslišno pretakajo, razvažajo, a vztrajno kar naprej. To je bilo, je pomislila.

Vzhodna stran neba je bila še enakomerno siva kakor brezkončno p' tno, ki bi bilo speto čez polovico neba. Ali sivina se je pričela kakor tanjšati, in natrgalo, bilo je, kakor da se bo platno prenapelo. Skoro neopazno je urezala v prenatrglo sivo platno rdeča, temno krvava črta, opazila je, da je črta širila in kmalu je stal veliki rdeč krožnik sredi sive plahte. Spočetka je bil brez luči in

6. sija, kakor da je mrtev in hladen. Toda temna rdečina se je začela nalahko svetlikati, postajala je oranžna, se širila, splavala više in bila zmerom svetlejša. Ko je prišel krožnik še više, je tudi zasijal, izkopal se je iz svojega ležišča, sivih ponjav, izmotal se dokončno. Zdaj ni bila njegova svetloba več medla, rumena je postajala, zlata, krožnik pa je postajal manjši in nazadnje je popolnoma zableščal.

Razumela je, to je dan, to je luč, toplota, življenje. Obšlo jo je, to je ljubezen, in kaj bi bila zemlja brez te vroče vdanosti, pa tudi sonce samo, komu bi sijalo? Bila je od misli in spoznanja kakor omamljena in ni mogla z mesta. Legla je na goličavi na vrhu, si podprla glavo z rokami navzkriž in povlekla kolena k sebi.

Dala je, da jo je sonce obsevalo, in dobro ji je bilo tako. Nikamor se ji ni mudilo, nikamor je ni klicalo, nikamor vabilo. Sonce je zlivalo vrhoma svoj ljubezen nanjo in prav tega ji je bilo treba.

On se ne povrne več, vedela je. A ne povrne se zato ne, ker ne bi mogel, ne bi hotel, ne povrne se zato, ker ga je ona druga ukradla, odpeljala, ga urekla. Zavezala mu je oči in zdaj ne vidi, kakor slepec je, ki izteguje roke pred sabo, ki otipuje s palico tla, kamor naj bi stopil.

Poznala je njo, poznala je njega, oba je imela živa pred sabo, v iztegnjeni roki je držala tehtnico in ju tehtala. Natačno je razločila, kako gre ta skodela kvišku, a druga navzdol.

»Težka je, težka!« je vzdihnila Barbara, ko je ležala s podvitimi rokami na vrhu Poldanovca in jo je jutranja sončna luč zalivala zmeraj bolj toplo in polno. Misli je še naprej o ljubezni in razločevala vse bolj čisto, da je to eno in isto — ljubezen in življenje. Ni enega brez drugega, ali bi si lahko zamislila lastno življenje brez ljubezni? Ne bi mogla. In zato jo je obšla čudna slutnja, da bo tudi poslej živela kakor doslej, toda koga bo ljubila? Svoje otroke, seveda. Njega, ki je odšel od nje in ima oči zavezane in tiplje s palico pred sabo po tleh? Morda bo pa ljubila tudi svojo lastno ljubezen? Da, tudi to bo, saj ji je prav ona za čudo pomagala. Nanjo se lahko zanese in pozna jo.

Gledala je z goljave predse. Megle so hitele nad gozdovi na vse strani, kakor da jim ni obstanke.

In ni jim ga bilo. Topile so se pred očmi in hitele v zmagujoči sončni luči z mesta, le proč, le proč, tu ni obstanke. Velike lise temnega, s kvišku kipečimi vrhovi odpirajočega se gozda so se nabirale od vseh strani.

Barbara je strmela. Ali ni tam polno ljubezni, ko kipe in hočejo vrhovi hoj in tis kvišku, k soncu, v nebo? Gotovo, to je pot življenja.

In obšlo jo je grenko čustvo, ki obide čistega človeka, ko vidi, da je izdan, nepreklicno in nepopravljivo pogubljen.

»Zelo sva se ljubila!« jo je zdaj obšlo in vedela je, da je to spoznanje in ta zavest največje plačilo, ki ga more prejeti. Več ni mogla doseči, pa tudi nihče drug ne more v življenju doseči več in tudi drevje, mogočne hoje in tise in smreke ne morejo priti više.

»Zelo sva se ljubila!« ji je zdaj odmevalo v zilah in bila je hkrati ponosna in žalostna, da je tako. Bila je ponosna, da je izpolnila svojo nalogo, in bila je žalostna, da je poti konec. Toda ali ni prav vsake poti nekje konec? Tudi za hoje v gozdu velja to in za slehernega človeka.

Pa jo je spet zalil obup.

»In najini veliki prazniki, skupni prazniki najinih teles naj bodo pozabljeni?«

A spomnila se je, da vseeno ne bodo pozabljeni, spomnila se je na otroke in za hipec, a tudi le za hipec ji je odleglo.

Ko je sestopila, je gozd zašumel. Zaslišala je lahen nemir v zraku in nato je prišlo tisto lahko srebrno drsenje naenkrat od vseh strani. In vedela je, gozd šumi.

Srbrno šumenje je bilo spočetka lahko in enakomerno, a kmalu se je stopnjevalo, postajalo zagajavo in šlo kakor v krogu okoli. Pojemalo je in povzemalo in zazdelo se ji je, da buta kakor morje. Valovi se vzdigujejo, udarijo ob pesek in čeri, se razbijejo, drobe, prše in bela pena pada spet sama vase. Tudi med črnimi hojami in tisami, ki so bile vse obložene in so z njih viseli kakor plah-te široke in debeli lišaji, so butali valovi, in kakor so butali zračni valovi, ki so padali od zgoraj na brezkončne gozdove, tako so ti srebrno drseli in se niso mogli pomiriti. Drseči šum je prihajal od vseh strani, a vstajal je in padal neprestano.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro-račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 mo (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in lini oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolp. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povij 18%, Osmrtnice, zahvale in sožalja 20%, IVA formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske kr. se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, in jih drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEC

V Mecklenburgu iščejo Goeringov zaklad

BONN — Zahodnonemški dnevnik «Bild Zeitung» trdi v svoji včerajšnji številki, da skupine vzhodnonemških delavcev kopljejo v bližini kraja Stolpsee (v Mecklenburgu - severna Vzhodna Nemčija) ter iščejo «Goeringov zaklad». Pri kopanju se poslužujejo map, ki naj bi jih posredoval Gerd Heidemann, znani časnikar revije «Stern», ki je sedaj v zaporu zaradi goljufije v zvezi s ponarejenimi Hitlerjevimi dnevniki.

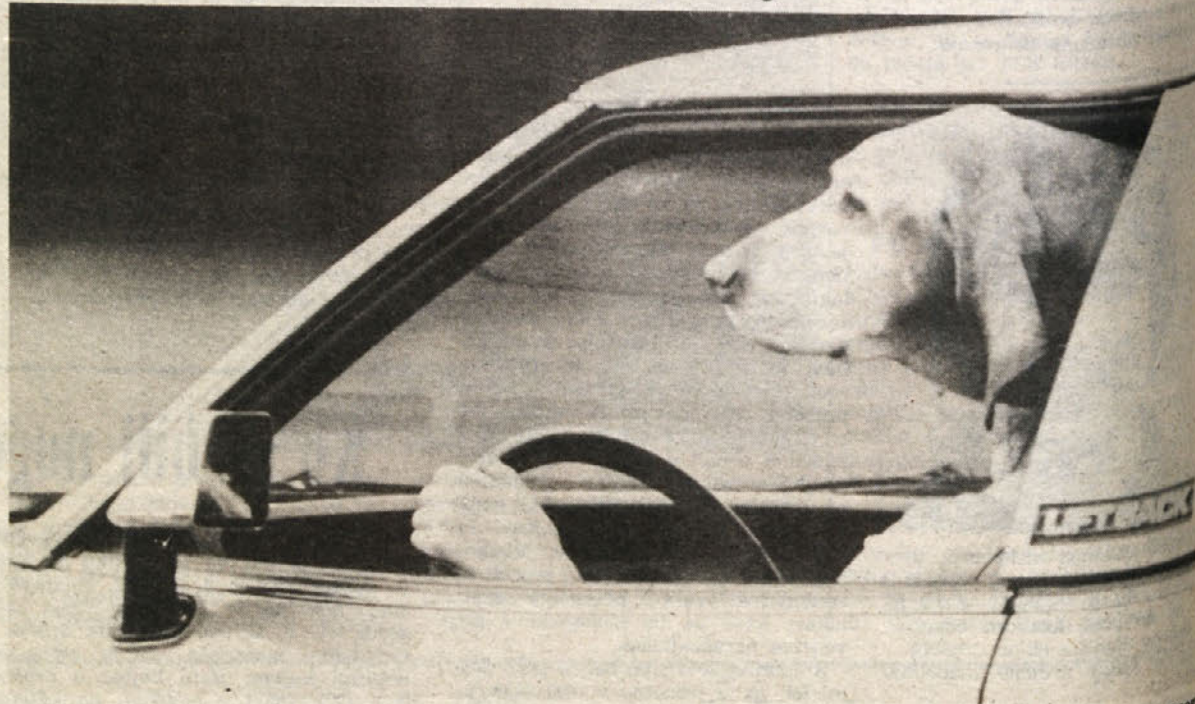
«Bild Zeitung» trdi, da je Heidemann sklenil v avgustu pred dnevno leto-ma pogodbo s finančnim ministrstvom Vzhodnega Berlina. Po tej pogodbi, naj bi Heidemann dobil v zameno za mape polovico zaklada ter izključno pravico do fotografske reportaže o raziskavah in najdbah.

Zahodnonemški list trdi, da velja Goeringov zaklad več kot 100 milijonov mark: platina, zlato, srebro, dragulji, umetniške slike in izdelki iz porcelana. V zadnjih dneh vojne je maršal ukazal zakopati svoje dragocenosti pri nekem neznanem kraju.

Kmalu nato je bil aretiran. Neki vojak je narisal mape kraja, kjer je bil zaklad zakopan. Te risbe so bile po 35 letih prodane s posredovanjem neke osebe Heidemannu. Dnevnik piše, da zgleda, da so risbe avtentične.

Po pisanju «Bild Zeitung», naj bi bil prav Heidemann skrivnostni «Weber», ki je ponudil 4 planimetrije Goeringovega zaklada vzhodnonemškemu oblastem in o katerih je pisal «Der Spiegel» ob priložnosti najdbe danskega porcelana. Tednik je tedaj pisal, da se je vojak, ki je narisal mape, vrnil iz Južne Amerike ter je pooblastil nekega neidentificiranega «Weberja», naj se pogaja z vzhodnonemškimi oblastmi. Po doseženem sporazumu, naj bi vzhodnonemške oblasti izplačale 20 odst. vrednosti najdenega blaga, tudi če gre za umetnine, ki jih lahko zahtevajo iz inozemstva. Heidemann je baje živel zadnje čase razkošno ne na račun Hitlerjevih dnevnikov temveč Goeringovega zaklada.

Dva para oči sta boljša kot eden

Borba proti današnjemu avtomobilskemu prometu terja trdno roko in ostre oči, raje dva para, kot samo enega. Lega mnenja je tudi Bobi, ki rade volje pomaga svoji lastnici (Telefoto AP)

V Avstriji ni morske soli

DUNAJ — Če bi Martin Krpan oživel in s svojo strašno močjo odvalil težki nagrobni kamen zgodovine, bi si najbrž hitro priskrbel najprej novo kobilico, nato pa si verjetno lahko postopoma privoščil celo karavano tovornjakov in bi še bolj zaslovel, zlasti pa o bogatel bolj kot nekdanji tržaški štacunarji s kavbojkami ali s kavo. Sol, toda «naša» morska, je že nekaj časa postala v sosednji Avstriji, zlasti pa na Dunaju, pravcatno «beło zlato», za katerim vsi norijo.

Zavoj morske soli dobite v dunajski trgovini le izpod prodajnega pulta in samo če imate «dobre zveze». Prodaja morske soli je namreč v Avstriji prepovedana še od starih cesarskih časov, da se brani konkurenca proti domači soli iz rudnikov. Ko so začeli v zadnjih časih avstrijski časopisi poročati o «izrednih zdravilnih lastnostih» morske soli, ki izhajajo tudi iz znanstvenih raziskav, pa so tudi tradicionalno disciplinirani Avstrijci začeli pogledati malo zakonom skozi prste, tako da so nazadnje njihovi carniki sprasevati povratnike z dopustov ali izletov: «Ali uvažate sol?».

Zakon je namreč zelo strog in more Avstrijec dobiti morsko sol le v strogo zdravilne namene in s posebnim zdravniškim receptom. Iznajdljivejši pa si znajo vseeno pomagati. V Innsbrucku si je domiselni dr. Maks Staufer že nabral lep mošnjiček tako, da je samo malce obšel zakon. Domači kameni soli namreč dodaja natrij, kalij, kalcij, magnezij in še kaj in to «umetno» morsko sol pridno prodaja.

Naj bo kakor koli, Avstrijci so se prepričali, da morska sol znižuje krvni pritisk in podaljša življenje ter ima mnoge zdravilne lastnosti. Zato nekateri podjetniški trgovci predlagajo, da bi uvažali sol kar v stekleničkah morske vode, česar zakon izrecno ne prepoveduje. Temu se seveda upirajo lastniki rudnikov soli, tako da je ministrstvo za zdravstvo sedaj izpostavljeno nasprotnim pritiskom. Tudi kolesa nekdanje avstrijske birokracije pa meljejo izredno počasi in je postopek za morebitno dovoljenje za uvoz morske soli, pa čeprav v stekleničkah vode, dolg in zapleten.

V Furlaniji pihal veter iz Sahare

VIDEM — Vso Furlanijo je v torek ponoči zajel dokaj čuden vremenski pojav. Opolnoči se je namreč temperatura nepričakovano dvignila za nekaj stopinj, tako da je na primer v predmestju Vidma dosegla 35 stopinj, kar je za to pozno nočno uro nenavadno. Videmčani so sprva mislili, da gre za pojav, ki naj bi napovedoval nov potresni sunek ali pa prihod zračnih vrtnincev, vendar na srečo ni bilo nič takega.

Meteorološka opazovalnica letalstva je ugotovila, da je ob tisti uri pihal močan južni veter, ki naj bi prihajal iz Sahare.

Nemci solidarni z obsojenim Bubujem

BONN — Sodnik je Bubuja obsodil na dosmrtno ječo, ker je pobegnil od tihotarnih gredeh sosedov. Njegovim lastnikom pa je zagrozil, da ga bodo z globo pol milijona mark, če se bo prekršek ponovil. Bubu je lep črn maček z blestečimi se zelenimi očmi, sodnik pa ga je obsodil na osnovi njegove jave, ki so jo vložili sosedje njegovih lastnikov, ki skrbno pazijo na zelenice in gredece pred svojimi domovi.

Dogodek se je pripetil v Nemčiji, kjer je tudi povzročil val solidarnosti z Bubujem in njegovo družino. Še več, ljubitelji mačk so začeli postavljati prostovoljne prispevke, da bi mogli zagotoviti ustrezno odvetniško podporo, čeprav je baje sodnik izrekel razsodbo, proti kateri ni priziva. Na povedujejo tudi «mačjo manifestacijo» pred sodiščem v Passauu, medtem ko se že mnogi bojijo kaj bo, ko bo nekdo prijavil sodišču psa, ki opravlja svoje potrebe po cestah in parkih.

Julij, avgust, morje privlačni za Italijane

RIM — Delež italijanskega prebivalstva pri pojavu «počitnic» je v nenehnem porastu. Lani je izkoristilo počitnice 24 milijonov in 274.000 Italijanov, oziroma 42,8 odst. prebivalstva.

Zadavne podatke je posredoval IS TAT. Iz statistike je razvidno, da se je izkoriščanje počitnic več kot podvojilo v primerjavi z l. 1965. Nočitev so v istem razdobju poskočile od 229 milijonov na več kot 520 milijonov.

Italijani izkoriščajo za svoje počitnice v največji meri julij in avgust. Samo ta dva meseca beležita 55 odst., oziroma 28 odst. nočitev.

Mnogo manj sta izkoriščena meseca junij in september, (komaj nekaj čez 29 milijonov, oziroma 23 milijonov nočitev).

Morje je še vedno najbolj privlačni cilj letovanja, saj beleži več kot 61 odst. nočitev (319 milijonov). Sledijo gore in hribi (25 odst.) ter precej zadaj so turistična potovanja in križarjenja (4,8 odst.).

Italijani največ izkoriščajo stanovanja pri prijateljih ali sorodnikih (25,2 odst.). Sledijo hoteli in penzioni (22,20 odst.). V zasebnih sobah v najemu beležijo nočitve za 21,6 odst., v družinskih počitniških hišah pa je za 17 odst. nočitev.

Neurje v Franciji

Severozahodno Francijo je zajelo hudo neurje, ki je med drugim tudi izruvalo nekaj dreves. Eno od teh je padlo na stanovanjsko prikolico v nekem kampu in povzročilo eno smrtno žrtev (Telefoto AP)

Golob rekorder

LONDON — 9.600 kilometrov v 16 dneh ni malo, še zlasti ne za goloba, vendar je to rekord, ki ga je postavil britanski golob, ki je 11. avgusta odletel v jugozahodno Anglijo, kjer ga je neki Kanadčan našel dva dni kasneje v kraju Thunder Bay v kanadski državi Ontario, kamor je z zadnjimi močmi še priletel.

Rekordna zmaga

NEW YORK — Prvo nagrado na veliki ameriški loteriji, ki je znana kot Powerball, je dobil 8.8 milijona dolarjev je dobil Nicholas Jorich, 59-letni kovinar v pokoju. Jorich je kupil srečko za 20 dolarjev in bo prejel vsako leto v prihodnjih 21 letih po 400 tisoč dolarjev.

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(14.)

riše: Željko Lordanić

